

Men det var ikke nogen god Tilstand og aller- mindst for Smaasolk, thi dem gif det ud over. Først da vi kom bort fra den Tilstand, er den simple Mand her i Landet kommet til sin Ret, men fra det Dieblif af, man igjen etablerede Snydstageretten, frygter jeg for, at det igjen vilde blive meget vanskeligt for den simple Mand at komme til sin Ret. Jeg antager, at de Herrer paa denne Side ere enige med mig i den Betragtning og i fuldstændig at desavouere det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, naar han vil føre Dem hen ad den Vej, han har antydet for Dem.

Ivermoes: Jeg skal kun tillade mig ganske faa Bemærkninger i Anledning af, hvad der er fremkommet fra den ærede Ordfører i hans sidste Foredrag. Den ærede Ordfører beklagede, at det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen) ikke havde havt Sæde i Udvalget, da Flertallet jo var overordentlig villigt til at forhandle. Den ærede Ordfører tilspode, at det gif altid saaledes med Hensyn til Grundlaget for Forhandlingerne, at naar man kom frem med et Grundlag fra Flertallets Side, saa erklærede vi, at paa det Grundlag kunde vi ikke forhandle. Jeg skal nu gjøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at det jo slet ikke er Flertallets Forslag, som har været eller her skulde være Grundlag for Forhandlingen i Udvalget. I det Hele taget synes det mig, som om den ærede Ordfører en lille Smule vel meget skyder Regjeringen til Side, thi det, der var paa- lagt Udvalget, var jo en Undersøgelse af Regjeringens Forslag, og om dette Forslag som Grundlag, ved jeg ikke, at Mindretallet har været villigt til at forhandle. I Øvrigt skal jeg sige, at jeg ikke har faaet det Indtryk af Flertallet, at det egentlig var det syndelig om at gjøre at faae nogen indgaaende Forhandling bragt i Stand, selv om dets eget Forslag som Grundlag, thi det Første, der blev sagt i Udvalget fra Flertallets Side denne Sag vedrørende — og saa vidt jeg husker, var det netop den ærede Ordfører, der sagde det — var ganske kort og godt dette: Jeg formoder, at Flertallet iaar vil komme med ganske det samme Forslag som ifjor, og dette skete, uden at der var søgt nogenomhelst Diskussion fra Nogens Side — i det Mindste saa vidt jeg hørte —, saa at vi Andre maatte betragte denne Formodning som et temmelig givet Dekret. Nu er det jo ganske sikkert, at man ved at gaa overordentlig nøie i Detail med Hensyn til dette Flertallets Grundlag kunde have fundet flere af de Feil, som det ærede Medlem for Randers søgte at fremhave, men ærede Medlemmer maa vistnok indrømme, at naar man saa lidt billigede dette Grundlag, som Tilfældet var ved Mindretallet, var der ikke nogen særlig Opfordring for Mindretallets Medlemmer til at kaste sig over det med en saa

inderlig Hærlighed og med den mest minutjose Opmærksomhed for at se, hvor der muligvis kunde være kommen en eller anden mindre Uoverensstemmelse frem. Det syntes mig, at det ærede Medlem for Præsts Amts 6te Valgkreds (Bojfen) i det Hele behandlede mine Udtalelser paa en løerlig Maade, idet han nemlig skruede Ring, som han mente, at jeg havde sagt, op til en meget stor Høide og fremhævede det som noget af det Vægtigste, jeg havde anført, medens dette i Virkeligheden ikke var Tilfældet. Jeg søgte i ganske korte Træk at resumere, hvad det var, Mindretallet havde at indvende mod Flertallets Forslag. Det ærede Medlem sagde, at han kunde ikke indse, at der kunde være Noget, som var absolut tilfredsstillende, da Alting jo i saa Henseende maatte være relativt. Ja, det har det ærede Medlem fuldkommen Ret i, og dersom Mindretallet havde havt den Arrogance at fremsætte sit Forslag som noget absolut Tilfredsstillende, saa vilde det ærede Medlems Bemærkning ganske sikkert have været fuldkommen rigtig, men det, som vi sidde i Udvalget for, er jo ikke for at sige, hvad der er det absolut Rigtige, men derimod for at sige, hvad der efter vor Mening — altsaa i relativ Forstand — er det Rigtigste at gjøre, og naar det ærede Medlem spørger mig, hvad man da vil lægge til Grund for det Tilfredsstillende eller Ikke-Tilfredsstillende, saa tror jeg sandelig, at dette Spørgsmaal er tilstrækkelig besvaret saavel i Betænkningen som i de Udtalelser, der ere komne fra Mindretallets Side, hvoraf det fremgaar, at Mindretallet ved det Tilfredsstillende forstaaer en saadan Organisation, hvorved Mindretallet tror det muligt og gjørligt at udføre det, som kan fordres af Hæren under de sandsynligvis forekommende Tilfælde ved Forsvaret. Det er det, som vi efter vor bedste Overbevisning erklære, at der er Sandsynlighed for at kunne udføre ved den Organisation, som vi have tilladt os at foreslaa det høie Thing, og som staar i nær Overensstemmelse med Regjeringens Forslag, imedens vi ikke kunne erkjende, at det vil kunne udføres med Flertallets Forslag. Dernæst sagde det ærede Medlem, at min Hovedanke var Landeværnet. Saa vidt jeg mindes, har jeg ikke med et Ord omtalt Landeværnet i mit sidste Foredrag, og dersom den ærede Ordfører nu har sølt sig noget generet ved Bemærkninger i saa Henseende, saa maa det være Reminiscenter fra et tidligere Foredrag fra min Side. Jeg talte kun om den Illustration, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) havde givet med Hensyn til nogle Bemærkninger, en Udtalelse i Betænkningen, som stod og altid har staet mig noget dunkelt; jeg sagde dertil, at han havde yttret, at der formentlig var flere i denne Sal, som ikke vilde sjenke den sit Bifald. Jeg udtalte, at dette ganske sikkert var Tilfældet, og at jeg paa Mindretallets Vegne kunde sige, at dette paa ingen Maade sjenkede den sit Bifald. Det ærede Med-